Adviesvraag nationale tarieven 2026

Datum: 4 september 2025

kenmerk NS: CC/PA/TD-996

Geachte vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties,

Hierbij vraagt NS uw advies over het voornemen om de tarieven per 1 januari 2026 aan te passen. Deze adviesaanvraag gaat eerst in op de componenten die optellen tot de totale tariefruimte. Vervolgens gaan wij in op het effect daarvan op de tarieven van enkele reizen en retours en op abonnementen.

Voorafgaand aan de adviesaanvraag tarieven 2026 blikken we terug op de tarieven van 2024 en 2025. Door de motie-Bikker uit het najaar van 2023 zijn de tarieven in het Nederlandse ov per 1 januari 2024 niet gestegen. Om dit mogelijk te maken, kwam voor de NS-tarieven een subsidie voor één jaar beschikbaar. Door deze subsidie kon een prijsstijging van circa 9%, die was opgebouwd uit reguliere tariefruimte én de eerste stap van een gedeeltelijke inhaal-indexatie bevatte en die deel uitmaakte van het financieel kader ten behoeve van de nieuwe HRN-concessie, worden afgewend. Door het eenmalige karakter moest de voor 2024 voorziene stijging van de NS-tarieven worden doorgeschoven naar 2025. Voor 2025 zou de tariefstijging circa 12% bedragen, namelijk: de doorgeschoven circa 9% uit 2024 plus de reguliere tariefruimte. Door een eenmalige afspraak waarin zowel het ministerie van IenW als NS circa 3% voor hun rekening namen, kon deze tariefstijging worden gehalveerd tot circa 6%. De resterende tariefstijging van circa 6% hoefde daarom niet in 2025 doorgevoerd te worden.

De voor 2025 gevonden oplossing was echter wederom een oplossing voor één jaar. Om te voldoen aan het financieel kader dat ten grondslag ligt aan de HRN-concessie, zou de doorgeschoven circa 6% alsnog in 2026 doorgevoerd zou moeten worden. Dit vermeerderd met de reguliere tariefruimte én met een extra

tariefstijging (een tweede, gedeeltelijke inhaalindexatie) van 3,5% die in de HRN-concessie is opgenomen voor 2026. Hiermee zou de tariefstijging voor 2026 optellen tot boven de 12%.

Het ministerie van IenW heeft bij kabinetsbesluit rondom de Voorjaarsnota 2025 bekendgemaakt geen structurele middelen vrij te maken om het dempen van de tariefstijging uit 2025 voort te zetten. Omdat NS een tariefstijging boven de 12% uiterst onwenselijk acht, is NS op zoek gegaan naar kostenbesparende maatregelen om de tariefstijging te kunnen dempen en is hierover in gesprek getreden met IenW.

Resultaat hiervan is dat NS in 2026 circa 3% van de voorziene tariefstijging niet zal doorvoeren. NS blijft dus de eerder afgesproken ca. 3% voor eigen rekening nemen.

Zoals genoemd is er in de concessie een extra tariefstijging van 3,5% in 2026 vastgelegd. Deze tariefstijging vormt de tweede stap van een gedeeltelijke inhaal-indexatie, en houdt verband met het feit dat de NS-tarieven in de jaren 2021, ’22 en ’23 minder hard zijn gestegen dan de inflatie. Door deze extra tariefstijging lag, ook nadat NS kostenbesparende maatregelen had gevonden om 3% tariefstijging te voorkomen, nog een tariefstijging van ruim 9% voor 2026 voor. Dit is voor onze reizigers een onwenselijk hoog percentage, met daarnaast onzekere opbrengsteneffecten voor onze bedrijfsvoering.

Om de tariefstijging voor 2026 verder te beperken, is NS in samenspraak met IenW voornemens om de extra tariefstijging van 3,5% opbrengstneutraal uit te smeren over vier jaar: 2026 t/m 2029. Om dit over de looptijd van de concessie opbrengstneutraal te doen, gaat dit om 1,16% extra tariefverhoging in 2026 en 1% extra tariefverhoging per jaar in de jaren 2027 t/m 2029. De voorgenomen tariefverhoging voor 2026 kan hiermee beperkt worden tot 6,82%. Om het spreiden van de 3,5% extra tariefstijging mogelijk te maken, zal in lijn met het hiervoor beschrevene en parallel aan het traject waarvan voorliggende adviesaanvraag deel uitmaakt, een concessiewijziging worden voorbereid door het ministerie van IenW.

Componenten die leiden tot prijsverhoging

CPI

In deze adviesaanvraag wordt uitgegaan van een verwachte inflatie voor 2026 van 2,6%1 op basis van de raming voor de nationale consumenten-prijsindex (CPI) in juli van het CPB.

Omdat de concessiebepalingen voorschrijven dat de CPI in de Macro Economische Verkenning (MEV) maatgevend is, maakt NS een voorbehoud op de hoogte van dit percentage. Als de MEV – die het CPB in het najaar publiceert – een ander percentage dan 2,6% bevat, dan past NS de tariefstijging hierop aan.

Inhalen van tariefverhoging 2025

Van de vanuit 2025 doorgeschoven circa 6% tariefverhoging, wordt 3% niet in de tarieven verwerkt. NS neemt hiervoor kostenbesparende maatregelen. De overige 3% wordt wel in de tarieven verwerkt, omdat IenW géén structurele middelen ter beschikking stelt.

Zie de uitleg in de introductie hierboven. Het percentage van deze component (voor indexatie) bedraagt 2,98%

Het uitstellen van een tariefverhoging heeft opbrengsteneffecten op de lange termijn. In lijn met de gemaakte afspraak met IenW wordt er in de tariefruimte voor 2026 gecorrigeerd voor het gemiste effect van indexatie op indexatie. Dit geeft een extra tariefruimte van 0,08%. (Voetnoot: Als de Macro Economische Verkening – die het CPB in het najaar publiceert – een ander percentage dan2,6% bevat, dan past NS deze tariefstijging hierop aan. Verder kunnen de percentages verhoging iets afwijken van de tariefruimte door afronding.)

Opbrengstneutraal uitsmeren 3,5% over 4 jaar

Om deze tariefstijging voor 2026 verder te beperken, is NS voornemens om de extra tariefstijging van 3,5% (de hierboven genoemde tweede stap van de gedeeltelijke inhaal-indexatie) opbrengstneutraal uit te smeren over in totaal 4 jaar, te beginnen in 2026. Om over de looptijd van de concessie opbrengstneutraal uit te komen, betreft dit voor 2026 een extra tariefverhoging

van 1,16%1, gevolgd door 1% extra verhoging per jaar in de jaren 2027, 2028 en 2029.

Uiteindelijke tariefruimte

De verwachte inflatie voor 2026, tezamen met het gedeeltelijk inhalen van de voorgenomen verhoging van 2025 en het gemiste effect van indexatie en het deel van de uitgesmeerde 3,5%, zorgt voor een totale tariefruimte van 6,82%1. Dit is een optelsom van 2,6% (verwachte CPI) + 2,98% (inhalen van tariefverhoging 2025) + 0,08% (gemist effect indexatie) + 1,16% (uitsmeren van de tweede stap van de gedeeltelijke inhaal-indexatie).

Gevolg voor voorgenomen tariefaanpassingen (zie bijlage voor totaaloverzicht)

NS licht de belangrijkste tariefaanpassingen hieronder toe. In de bijlage staat een overzicht met naast de tariefaanpassingen van de beschermde reisrechten op grond van artikel 30 van de HRN-concessie, de meest voorkomende overige NS-tarieven

Op basis van de huidige raming stijgen de beschermde reisrechten binnenlandse enkele reizen voltarief (en retours) tweede klas en de tweede klas abonnementen Altijd Vrij en Traject Vrij met gemiddeld 6,82%. Het minimumtarief voor 1-8 TE stijgt in lijn hiermee van €2,80 naar €3,002.

De volgende niet-beschermde kaartsoorten zullen in lijn met dit percentage in prijs worden aangepast:

- Eerste klas abonnementen Altijd Vrij en Traject Vrij: +6,82%.
- Dal Voordeel abonnement: van €5,95 naar €6,35 per maand.
- Dal Vrij abonnement: van €119,95 naar €127,95.
- Weekend Vrij abonnement: van €36,95 naar €39,50 per maand.
- Groepsticket Daluren: basisprijs (2 of 3 personen) van €36,00 naar €38,50. De prijs perextra persoon (4 t/m 7 personen) van €4,25 naar €4,50.
- Dagkaart Hond: van €3,50 naar €3,70.
- Fietskaart Dal: van €7,95 naar €8,50.

(Voetnoot: Als de Macro Economische Verkening – die het CPB in het najaar publiceert – een ander percentage dan2,6% bevat, dan past NS deze tariefstijging hierop aan. Verder kunnen de percentages verhoging iets afwijken van de tariefruimte door afronding.)

De Toeslag IC direct is conform de Hoofdrailnetconcessie gekoppeld aan de prijs van een enkele reis Schiphol Airport – Rotterdam Centraal. Bij de huidige raming gaat de prijs van de Toeslag IC direct van €3,00 naar €3,20. De toeslag aan de toeslagzuil met 40% dalkorting wijzigt van €1,80 naar €1,92. Het abonnement IC direct Altijd Toeslag Vrij wordt in lijn hiermee aangepast van €69,95 naar €74,95.

Van de volgende kaartsoorten wordt de prijs per 1 januari 2026 niet aangepast:

- Railrunner.
- Kids Vrij abonnement – blijft gratis.
- Dal Voordeel abonnement voor jongeren (Jongeren Dal Voordeel) - blijft gratis.
- Toeslag 2-1.

Keuzedagen

NS vindt de Keuzedagen voor ouderen (met abonnement) belangrijk om treinreizen ook voor de oudere doelgroep aantrekkelijk te houden. Reizigers kunnen hiermee vanaf 60 jaar zeer voordelig de hele dag op pad. De afgelopen jaren is de korting die NS aan ouderen verstrekt verhoudingsgewijs toegenomen, waardoor deze niet meer in lijn ligt met andere reizigersgroepen. NS is van plan om de Keuzedagen een prijsverhoging te geven, waarbij de Keuzedagen een forse korting behouden voor de betreffende doelgroep. Het voornemen is om de prijs van het Keuzedagen-abonnement met zo'n €0,80 per Keuzedag te verhogen van circa €4,20 naar circa €5,00 per Keuzedag. (Voetnoot: Keuzedagen blijven alleen per setje van 7 te koop, niet los.)

Prijzen eerste klas

NS is voornemens om reizen met de eerste klas in het weekend goedkoper te maken. Het is dan rustig in de eerste klas en dan zijn er voldoende zitplaatsen.

Door de prijzen van de eerste klas in het weekend te verlagen, wil NS de keuze voor de eerste klas voor meer mensen aantrekkelijker maken. Het voornemen is om de meerprijs voor de eerste klas ten opzichte van de tweede klas in het weekend te verlagen van 70% naar 40%. Daar staat tegenover dat de eerste klas doordeweeks iets duurder wordt, NS is namelijk voornemens om de meerprijs voor doordeweeks te verhogen van 70% naar 80% ten opzichte van de tweede klas.

Stoppen met twee abonnementen

Uit onderzoek van NS blijkt dat het voor reizigers ingewikkeld is om te bepalen welke kaartsoorten er zijn en wat voor hen de beste keuze is. NS is daarom voornemens om het aanbod te versimpelen door te stoppen met het aanbieden van twee abonnementen: Weekend Voordeel en Altijd Voordeel. Vanaf 1 januari 2026 zullen beide abonnementen niet meer te koop zijn. Op een later moment worden de abonnementen van bestaande abonnementhouders gemigreerd naar een alternatief en worden de abonnementen stopgezet. NS zal tijdig en duidelijk communiceren over de overgang van de abonnementen Weekend Voordeel en Altijd Voordeel naar alternatieven.

Voor beide abonnementen geldt dat het merendeel van de abonnementhouders eigenlijk goedkoper uit zou zijn met een ander abonnement. Voor abonnementhouders met Weekend Voordeel die ook doordeweeks reizen geldt dat zij voor circa €4,00 per maand extra over kunnen stappen op Dal Voordeel, waarmee zij niet alleen 40% korting krijgen in het weekend maar ook in het dal doordeweeks. Ook voor abonnementhouders met Altijd Voordeel is het Dal Voordeel abonnement in veel gevallen een aantrekkelijker alternatief. Een andere overweging hierbij is dat NS geen korting meer wil aanbieden in de spits vanwege de forse (maatschappelijke) nadelen en kosten van de toegenomen verspitsing. Voor reizigers die veel in de spits reizen, is Traject Vrij een mogelijk alternatief abonnement.

Tarief bij gemiste check-out

Sinds de introductie van de OV-chipkaart 13 jaar geleden is het instap- en correctietarief dat reizigers betalen bij een gemiste check-out gelijk gebleven,

namelijk €20,004. Destijds lag de hoogte van dit tarief in de buurt van de maximale voltarief ritprijs. Door de jaren heen is de maximale ritprijs door jaarlijkse indexatie echter toegenomen naar €31,20 in 2025. Door dit verschil is het aantrekkelijker voor reizigers om bewust niet uit te checken en daarmee minder te betalen dan de eigenlijke ritprijs. Dit zien wij dan ook in toenemende mate gebeuren. NS verliest hierdoor opbrengsten en wil dit voorkomen door het tarief voor een gemiste check-out te verhogen van €20 naar de maximale ritprijs, die met de voorgenomen prijsverhoging in 2026 uit zou komen op €33,40. Reizigers die per ongeluk vergeten uit te checken, kunnen het te veel betaalde bedrag online of via NS Klantenservice terugvragen (nog altijd met een maximum van drie keer per kalenderjaar). Het minimale bedrag dat reizigers op hun OV-chipkaart of OV-Pas nodig hebben om in te checken wordt niet aangepast, om de drempel om met de trein te reizen laag te houden. Het aanpassen van het tarief dat geldt bij een gemiste check-out zal gefaseerd worden doorgevoerd, te beginnen per 1 januari 2026 voor het reizen met de betaalpas en creditcard, waar verhoudingsgewijs veel gemiste check-outs plaatsvinden.

Ten slotte

Deze adviesaanvraag is van toepassing op het binnenlands vervoer van de concessie voor het Hoofdrailnet 2025-2033.

Hebt u naar aanleiding van onze voornemens vragen, dan is NS uiteraard bereid die te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Bertien van Baak

Directeur Commercie

Laan van Puntenburg 100, Postbus 2025, 3500 HA Utrecht.

Bijlage: voorgenomen landelijke tariefwijzigingen per propositie

In de voorgenomen tarieven in onderstaande tabel is uitgegaan van een verwachte inflatie voor 2026 van 2,6% op basis van de augustus raming van het CPB. Als de Macro Economische Verkenning – die het CPB in het najaar publiceert – een ander percentage dan 2,6% bevat, dan past NS de tariefstijging hierop aan.

Tabel overzicht enkele Reizen en Retours

Propositie	**Prijs 2025**	**Voorgenomen tarief 2026**
Enkele reizen/retours 2e klas	Variërend	+6,82%
Enkele reizen/retours 1e klas	Variërend	+6,82%

Tabel overzicht prijzen abonnementen – Reizen op Saldo

Propositie	**Betaling per**	**Prijs 2025**	**Voorgenomen tarief 2026**
Dal Voordeel	Jaar	€ 71,40	€ 76,20
Kids Vrij	Niet van toepassing	€ 0,00	€ 0,00

Propositie	**Betaling per**	**Prijs 2025**	**Voorgenomen tarief 2026**
Altijd Voordeel NS is voornemens om de verkoop van het abonnement te stoppen per 1 januari 2026. De abonnementen van huidige abonnementhouders worden vervolgens per 1/7/2026 stopgezet.	Maand	€ 28,50	€ 29,95
Altijd Vrij / Trein Vrij 2e klas	Maand	€ 375,70	€ 399,95
Altijd Vrij / Trein Vrij 1e klas	Maand	€ 638,70	€ 679,90
Weekend Vrij Dalkorting doordeweeks 2e klas	Maand	€ 40,60	€ 43,50
Weekend Vrij Dalkorting doordeweeks 1e klas	Maand	€ 50,60	€ 53,95

Propositie	**Betaling per**	**Prijs 2025**	**Voorgenomen tarief 2026**
Weekend Dalkorting doordeweeks 2e klas 65+	Maand	€ 30,15	€ 32,95
Weekend Vrij Dalkorting doordeweeks 1e klas 65+	Maand	€ 38,60	€ 41,95
Dal Vrij 2e klas	Maand	€ 119,95	€127,95
Dal Vrij 1e klas	Maand	€ 159,95	€169,95
Dal Vrij 2e klas 65+	Maand	€ 54,95	€59,95
Dal Vrij 1e klas 65+	Maand	€ 87,95	€94,95
Supplementen			

Propositie	**Betaling per**	**Prijs 2025**	**Voorgenomen tarief 2026**
Keuzedagen 2e klas De voorgenomen tariefwijziging staat los van inflatie en zal dus niet worden aangepast indien een afwijkende inflatieraming wordt geprognotiseerd in de Macro Economische Verkenning die in het najaar wordt gepubliceerd	Jaar	€ 29,50 p/j	€ 34,95 p/j
Keuzedagen 1e klas De voorgenomen tariefwijziging staat los van inflatie en zal dus niet worden aangepast indien een afwijkende inflatieraming wordt geprognotiseerd in de Macro Economische Verkenning die in het najaar wordt gepubliceerd	Jaar	€ 56,95 p/j	€ 67,50 p/j

Propositie	Betaling per	Prijs 2025	Voorgenomen tarief 2026
IC direct maandtoeslag	Eenmalig	€ 86,95	€ 92,95

Tabel overzicht Abonnementen - NS Flex

Propositie	Prijs 2025	Voorgenomen tarief 2026
NS Flex basis	Eenmalig € 10,00	Eenmalig € 10,00
Traject Vrij	Variërend	+6,82%
Weekend Voordeel NS is voornemens om de verkoop van het abonnement te stoppen per 1 januari 2026. Huidige abonnementhouders worden vervolgens per 1/7/2026 overgezet naar Flex Basis	€ 2,30	€ 2,35
Dal Voordeel	€ 5,95	€ 6,35
Dal Voordeel Jongeren	€ 0,00	€ 0,00

Propositie	**Prijs 2025**	**Voorgenomen tarief 2026**
Altijd Voordeel NS is voornemens om de verkoop van het abonnement te stoppen per 1 januari 2026. Huidige abonnementhouders worden vervolgens per 1/7/2026 overgezet naar Flex Basis	€ 28,50	€ 29,95
Weekend Vrij 2e klas	€ 36,95	€ 39,50
Weekend Vrij 1e klas	€ 46,95	€ 49,95
Weekend Vrij 2e klas 65+	€ 26,95	€ 28,95
Weekend Vrij 1e klas 65+	€ 34,95	€ 37,95
Weekend Vrij Dalkorting doordeweeks 2e klas	€ 40,60	€ 43,50
Weekend Vrij Dalkorting doordeweeks 1e klas	€ 50,60	€ 53,95
Weekend Vrij Dalkorting doordeweeks 2e klas 65+	€ 30,60	€ 32,95

Propositie	**Prijs 2025**	**Voorgenomen tarief 2026**
Weekend Vrij Dalkorting doordeweeks 1e klas 65+	€ 38,60	€ 41,95
Dal Vrij 2e klas	€ 119,95	€ 127,95
Dal Vrij 1e klas	€ 159,95	€ 169,95
Dal Vrij 2e klas 65+	€ 54,95	€ 59,95
Dal Vrij 1e klas 65+	€ 87,95	€ 94,95
Altijd Vrij / Trein Vrij 2e klas	€ 375,70	€ 399,95
Altijd Vrij / Trein Vrij 1e klas	€ 638,70	€ 679,90
IC direct Altijd Toeslag Vrij	€ 69,95	€ 74,95

Tabel overzicht tarieven Losse kaartjes en Toeslagen

Propositie	**Prijs 2025**	**Voorgenomen tarief 2026**
Railrunner	€ 2,50	€ 2,50
Dagkaart 2e klas	€ 62,40	€ 66,80

Propositie	**Prijs 2025**	**Voorgenomen tarief 2026**
Dagkaart 1e klas	€ 106,08	€ 113,56
Groepsticket Daluren 2 of 3 personen	€ 36,00	€ 38,50
Groepsticket Daluren extra personen 4-7	€ 4,25	€ 4,50
Dagkaart hond	€ 3,50	€ 3,70
Fietskaart Dal	€ 7,95	€ 8,50
Maandkaart Vrij reizen 1 maand 2e klas	€ 450,40	€ 479,50
Maandkaart Vrij reizen 1 maand 1e klas	€ 766,00	€ 815,50
Maandkaart Vrij reizen 3 maanden 2e klas	€ 1127,10	€ 1199,85
Maandkaart Vrij reizen 3 maanden 1e klas	€ 1916,10	€ 2039,70
IC direct enkele reis	€ 3,00	€ 3,20
Toeslag 2-1 Keuzedag 60+	€ 6,00	€ 6,00
Toeslag 2-1 Weekend	€ 6,00	€ 6,00

Propositie	**Prijs 2025**	**Voorgenomen tarief 2026**
Toeslag 2-1 Daluren	€ 10,00	€ 10,00
Toeslag 2-1 Dag	€ 25,00	€ 25,00
Toeslag Fysiek Vervoersbewijs	€ 1,50	€ 1,60